

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

SANCTI|| IOANNIS|| DAMASCENI OPERA,||

Johannes <Damascenus>

Parisiis, 1577

De idolis, & dijs falsò nuncupatis. cap. lvi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71880](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-71880)

A mēto diuiniori, primūque figmentum multis partibus superanti (quod ut vītā cursūm natūrā, oīneuntib⁹ est signaculum, & tā ijs, qui adultoriā atate sunt, gratia etiam est, collapsēque i- rat. in marginis erēcio) ne alioqui per desperationem sceleratores efficeremur, atque in graniora Baptis: quotidie flagitia prorūpentes, penitus tandem à summo bōne, atque à virtutē, propter anni- mi dispositionem excideremus, atque in profundum malorum, ut Scripturā verbis utar, gurgitem prolapsi, contemneremus.

Sic te compara, ut Baptismus non modō corpus, sed imaginem quoque diuinam abluat: non peccata solūm delect, sed mores etiam emendet: non pristinas tantum vītā fōrdes abs- terget, verūm fontem quoque ipsum expurget: non hoc tantum in animo tibi insculpat, ut opes honestis rationibus quārēas, sed etiam ut laudabiliter effundas, aut, quod leuisimūm B est, malis artibus quesitas abiicias. Quid enim tibi profuerit, ita peccati veniam impetrā- se, ut tamen ei, quem lēseris, dānum non sarciat: cū tu dupli ci scelere constrictus re- necaris, altero, quia sceleratis artibus facultates tuas auxisti, altero, quia partes opes mordicūs retines? Ita, quānū illa tibi noxa condonata sit, hac tamen hodierno die adhuc implicaris. Hodie enim apud te aliena res est. Ideoque nequaquam sublatum atque extinctum est pec- catū, sed tempore solūm intercūm. Pars enim altera ante Baptismum perpetrata est: altera post Baptismum manet. Neque enim presentibus flagitijs, sed ijs, que iam admissa sunt, ve- niam affert Baptismus. Porro non veteratorie & simulatē accipio, da est Baptismi purga- tio, verūm serio imprimenda: tibiique hoc agendum, ut pleno perfectōque splendore niteas, non ut leuiter atque in superficiem illinaris, ut non peccata tantum obducat Baptismus, sed C ab ijs omnino te vindicet.

Benedictus Deus, qui facit mirabilia solus, qui facit omnia, & transmutat ea. Qui heri Psal. 71. captivi erant, hodie liberi sunt, ac ciues Ecclesie. Qui nuper in ignominia peccatorum, nūc in libertate ac fiducia iustitiae.

Si Deum nosse, tantum bonum est, ut ad huius magnitudinem nihil accedere queat, pro- Quantus fectō Dei filium effici, felicitatem omnem excedit. Nam cui hoc donatum est, ut filius Dei bonum sit, fiat, proculdubio Patris dignitatem obtinebit. Hoc porro consequi, supra omne votum est, filium Dei supra omnem spem istud donum est, supra naturam hæc gratia.

D Baptizatur in Spiritu sancto, qui per omnē cogitationem, & sermonem, & actionem, quisnam sanctificatur, ac spiritualis est. Quemadmodum enim qui in aquam mergitur, totus humer in spiritu scit: sic qui in Spiritu sancto baptizatur, totus spiritualis ac sanctus efficitur, animoque & sancto ba- ptizetur.

DE IDOLIS, ET DIIS FALSO NVNCV- patis. CAP. LVI.

Non erunt tibi dij alijs prēter me. Nō facies tibi sculptile, neq; Exod. 20. omnē similitudinem, quæ est in cœlo desuper, & quæ in terra deorsum, nec eorum quæ sunt in aquis sub terra. Non adorabis ea, neque coles. Ego sum Dominus. Quicunque sacrificauerit diis alienis, exterminabitur. Nō inferes idolum in domum tuam, ne sis anathema sicut illud.

E Simulacra gentium, argētum & aurum, opera manuum ho- sal. 13. minū. Dii, qui coelum & terram non fecerunt, pereant à terra, & sub cœlo hoc.

Vani sunt omnes homines, in quibus non subest scientia Dei, & de his, quæ sap. 13. vidētur bona, non potuerunt intelligere eum qui est, neque operibus attendentes, agnouerunt quis esset artifex: sed aut ignem, aut spiritum, aut citatum aërem, aut gyrum stellarum, aut nimiam aquam, aut solem & lunam, rectores orbis terrarum Deos putauerunt. Quorum si specie delectati, Deos putauerunt, sciant quantō his dominator eorum speciosior est, speciei enim generator hæc omnia constituit. Aut si virtutem, & opera eorum mirati sunt, intelligent ab illis, quoniam qui hæc fecit, fortior est illis. A magnitudine enim speciei & creaturæ, cognoscibiliter poterit creator eorum videri, sed tamen adhuc in his minor est querela. Et hi enim

D. IOANNIS DAMASCENI

fortasse errat, Deum quærentes, & volentes inuenire. Etenim cum in operibus illius conuenerint, inquirunt: & persuasum habent, quoniam bona sunt quæ videtur. Iterum autem nec his debet ignosci. Si enim tantum potuerunt scire, ut possent estimare seculum: quomodo huius Dominum non faciliter inuenient? Infelices autem sunt, & inter mortuos spes illorum est, qui appellauerunt Deos opera manuum hominum, aurum & argentum, artis inuentionem, & similitudines animalium, aut lapidem inutilem, opus manus artificiarum.

14. Per manus autem quod fit idolum, maledictum est, & ipsum, & qui fecit illud, quia ille quidem operatus est: illud autem cum esset fragile, Deus cognominatus est.

Similiter odiuntur Deo, impius & impietas eius. Etenim quod factum est, cum eo qui fecit, exterminabitur.

15. Sed & figulus mollem terram premens, laboriosè fingit ad usum nostros unumquaque vas: & de eodem luto fingit, quæ munda sunt, in usum vasorum, & similiter quæ his sunt contraria. Horum autem vasorum quis sit usus, iudex est figulus. Et cum labore vano Deum fingit de eodem luto: ille qui paulò ante de terra factus fuerat, & post pusillum reducit se unde acceptus est, repetitus animæ debitum quam habebat. Sed cura est illi, non quia laboratus est, nec quoniam breuis illi vita est, sed concertatur aurifibis & argentariis: sed & ærarios imitatur, & gloriam præfert, quoniam re superuacuas fingit. Ciniis enim cor eius, & terra superuacua spes illius, & luto vilior vita est, quoniam ignoravit qui se fixit, & qui inspirauit illi animam, quæ operatur, & qui insufflauit illi spiritum vitalem. Sed & estimauerunt lusum esse vitam nostram, & conuersationem vitæ compositam ad lucrum, & oportere unde cunque etiam ex malo acquirere.

Ecli. 30. Quid prodest libatio idolo? nec enim manducabit, nec odorabitur.

Naz. 0-
rat. 2. de
Theol. Alij Solem, alijs Lunam, alijs siderum multitudinem, alijs cœlum ipsum vna cum illis coluerunt: alijs elementa sine quibus humana vita constare non potest. Quin nonnulli quoque, ut opinor, potentiam colentes, & robur laudibus efferentes, & pulchritudinem suspicientes, progressu temporis Deum effecerunt id, quod in honore ac pretio habebant. Qui autem inter eos virtutis affectibus magis addicti erant, affectus ipsis Deos nuncuparunt.

Eusebius. Sunt nonnulli, qui sidera execrentur, cum aduersus hominem irascuntur, dicentes, Vx astro tuo. Alij dicunt, Bono astro natus est. Unde etiam omnia ipsius astro favet. Vx autem Irys qui haec dicunt. Multos video ad Solem & Lunam precantes, ac Soli in haec verba supplicantes, Miserere mei. Vx autem illis. Quid tu relieto solis effectore, Solem adoras? Non oportet seruire creaturæ potius quam creatori. Scriptum est enim: Maledictus omnis qui adorat Solem & Lunam, ac stellas, & qui quid aliud factitum est, ultra factorem. Multi, hoc sibi animo fingentes, auunt Lunam e cœlo descendere. Cum se cruciat præstigiator, Eam e cœlo duehit, inquit. Vx his qui haec dicunt. Quis ullis præstigijs in cœlum ascendere potuit? Voluit id quidem Simon Magus: sed cadens corpus omnino perfregit. Nemo enim nec parvum nec magnum cœli sidus conuelleret, ac sede sua dimouere potest: quippe cum Deus ea vi sua fundauerit. Auunt rursus nubes & pluvias a præstigioribus deduci. Quod etiam ipsum vanum ab ipsis dicitur. Ecquis enim est mortalium, qui Dei preceptum præstigijs ullis auertere queat? Nubes enim iussu Dei pluviam in terram fundunt.

DE VITA, ET MUNDO HOC: ET QVOD
tum nos, tum vita nostra, in distractione ac labore sit.

CAP. LVII.

Gen. 3.
8. T dixit mulieri: Multiplicabo ærumnas, & conceptus tuos. In dolore paries filios, & sub viri potestate eris, & ipse dominabitur tui. Sensus & cogitatio humani cordis prona sunt ad malum ab adolescentia sua.

Iob. 7.
Eclips. 3. Tentatio vita hominis est super terram.

Hanc cogitationem pessimam dedit Deus filiis hominum, ut occuparentur in ea.

Vni-